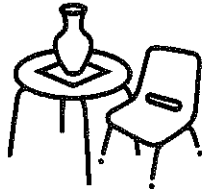

Vilkår

- 1 Forsikringssummer
- 2 Oppgjørsmåter
- 3 Erstatningsberegning
- 4 Prisstigning, merutgifter
- 5 Egenandeler
- 6 Skjønn
- 7 Konkursbo, utleiefirma o.l.
- 8 Eiendomsretten til skadde ting

A.6 Andre bestemmelser

- 1 Skademelding
- 2 Andre begrensninger/aktsomhetskrav
- 2.1 Andre personers handlinger og unnlaterelser
- 2.2 Endring av risiko
- 2.3 Sikkerhetsforskrifter

INNBO- OG LØSØREFORSIKRING

Forsikringsvilkår

IBO1-4 gjelder fra januar 2005

I tillegg til disse vilkår gjelder:

- Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særvilkår.
- Generelle vilkår.
- Lov av 16.juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (FAL).
- Lov av 16.juni 1989 nr. 70 om naturskadeforsikring.

Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særvilkår gjelder foran vilkårene.

INNHold

- A INNBOFORSIKRING
- B ANSVARSFORSIKRING
- C RETTSHJELPFORSIKRING
- D VRKESSKADEFORSIKRING

..
Når det er spesifisert i forsikringsbeviset at forsikringen er begrenset til å omfatte skader ved brann, begrenses vilkårets del A tilsvarende til å gjelde punktene A.1.1 - A.1.3 og kapittel C - Rettshjelpforsikring gjelder ikke.

A INNBOFORSIKRING

Innhold:

A.1 Hvilke skader forsikringen gjelder for

- 1 Brann
- 2 Lynnedslag og elektrisk fenomen
- 3 Naturulykke
- 4 Vann og annen væske
- 5 Tyveri og skadeverk
- 6 Andre skader
- 7 Matvarer i fryser
- 8 Bruddskade på glass

A.2 Hva forsikringen omfatter

- 1 Innbo og løsøre
- 2 Andre dekninger

A.3 Hvem forsikringen gjelder for

A.4 Hvor forsikringen gjelder

A.5 Skadeoppgjørsregler

A INNBOFORSIKRING

Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Ugifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt. Forsikringen gjelder bare for skade som inntreffer i den tid Selskapets ansvar løper etter forsikringsavtalen og Forsikringsavtaleloven (FAL).

Når det er spesifisert i forsikringsbeviset at forsikringen er begrenset til å omfatte skader ved brann, begrenses vilkårets del A tilsvarende til å gjelde punktene A.1.1 - A.1.3.

A.1 Hvilke skader forsikringen gjelder for

A.1.1 Brann

Forsikringen gjelder for skade ved

- 1 brann, dvs. ild som er kommet løs.
- 2 plutselig nedsoting.
- 3 eksplosjon.

Unntatt er

- svi- og gnistskader som ikke skyldes brann.

Sikkerhetsforskrift

Sikring mot brann

Boligen skal ha

- minst en røykvarsler plassert slik at den høres tydelig på soverom når dører er lukket.
- husbrannslange eller 6 kg's ABE-pulverapparat som kan benyttes i alle rom.

A.1.2 Lynnedslag og elektrisk fenomen

Forsikringen gjelder for skade ved lynnedslag og elektrisk fenomen. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning - også som følge av lyn og tordenvær.

A.1.3 Naturulykke

Forsikringen gjelder for skade ved

- 1 naturulykke, se egne naturskadevilkår.
- 2 naturulykke, se egne naturskadevilkår, som rammer antenner og markiser alene når
  - antennen er ferdig montert og

- fastskrudd/boltet fast til bygning eller fundament på bakken.
- markisen er ferdig montert og fastskrudd/boltet fast til bygning.

Spesiell egenandel, se punkt A.5.5.1.

A.1.4 Vann og annen væske

Forsikringen gjelder for skade ved

- 1 utstrømming av gass, vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr
  - ved brudd eller lekkasje.
  - ved oversvømmelse fra slikt tilknyttet utstyr.

Unntatt er

- vann som trenger inn i bygning utenfra, med mindre skaden er dekket etter punkt 2 nedenfor.
- skade ved sopp, råte eller bakterier.

Tap av gass, vann, annen væske erstattes med høyest kr 10 000.

- 2 vann som plutselig trenger inn i bygning fra terreng eller grunnen når det fører til synlig, frittstående vann over laveste gulv. Vann i oppført gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående.

Unntatt er skade ved sopp, råte eller bakterier.

Spesiell egenandel, se punkt A.5.5.2.

- 3 oversvømmelse eller lekkasje fra akvarium eller vannseng.

Unntatt er skade ved sopp, råte eller bakterier.

- 4 utstrømming fra brannslukningsapparat.

Sikkerhetsforskrifter

For å unngå frostskafer skal sikrede sørge for at bygningen er tilstrekkelig oppvarmet eller sørge for nedtapping av røranlegg. Ved nedtapping må sikrede først kontrollere at stoppekran er tett.

A.1.5 Tyveri og skadeverk

Forsikringen gjelder for skade ved

- 1 tyveri av innbo og løsøre i bygning.

Forsikringen omfatter også plutselig skadeverk i forbindelse med innbrudd.

I tillegg erstattes bygnings-skade ved innbrudd i leid eller sameiet bolig inntil kr 16 000.

Skade forårsaket av husstandsmedlem, leieboer eller dennes husstand erstattes ikke.

Begrensning:

- Tyveri fra bod med adgang fra felles kjeller, loft, garasje og annet fellesareal erstattes med inntil kr 25 000.
- Sykkel: Se punkt A.1.5.4.

Unntatt er

- a tyveri i fellesrom og fellesgarasje selv om tingen oppbevares i låst skap o.l.
  - b tyveri og skadeverk fra andre rom på bygge- og anleggsplass enn rom for beboelse.
  - c tyveri og skadeverk i bygning som er åpen for alle eller rom det ikke kreves spesiell tillatelse for å ha adgang til, for eksempel forretning, ventehall, offentlige lokaler o.l.
- 2 tyveri i bygning som er sikredes arbeidsplass, men ikke fra bygge- eller anleggsplass. Erstatningen er begrenset til kr 5 000.
  - 3 tyveri fra privat boligs uteareal unntatt fellesareal. Erstatningen er begrenset til kr 10 000. Sykkel: Se punkt A.1.5.4.
  - 4 tyveri av sykkel og barnevogn uten hensyn til hvor tyveriet fant sted
    - tyveri av sykkel
Sykkeltilhenger som er låst fast eller montert fast til sykkelen, erstattes også. Erstatningen for hver sykkel/sykkeltilhenger er begrenset til kr 5 000. Spesiell egenandel - se punkt A.5.5.4.
    - tyveri av barnevogn.

For punkt 1, 2 og 4 gjelder:

Sikkerhetsforskrift

Sikring mot tyveri og skadeverk

Sikkerhetsforskriften gjelder dører, vinduer og åpninger inn til bygningen eller de deler av bygningen, inkludert boder, som husstanden disponerer.

- Dører skal være låst, og nøkkel oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Vinduer og andre åpninger skal være lukket og forsvarlig sikret med haspe eller lignende. Vindu i luftestilling regnes ikke som forsvarlig sikret.

- I andre bygninger enn bolighus skal i tillegg penger, smykker, kamera, pels og andre verdigjenstander oppbevares under lås eller være tilsvarende sikret.

- Sykkel skal være låst, og nøkkel skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

- 5 ran, overfall og napping av veske

a ran og overfall.

b napping av veske som sikrede bærer.

Erstatning for veskenapping er begrenset til kr 16 000.

A.1.6 Andre skader

Forsikringen gjelder for skade som er en direkte følge av en erstatningsmessig bygnings-skade under huseiers bygningsforsikring, som huseiers selskap plikter å erstatte i henhold til sine forsikringsvilkår. Dokumentasjon for ansvarserkjennelse fra annet selskap må foreligge før erstatning kan utbetales, jf. FAL par. 8-2.

A.4 Hvor forsikringen gjelder

A.4.1 Forsikringen gjelder på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

A.4.2 Forsikringen gjelder innenfor Norden

- for ting, penger og verdipapirer som midlertidig, men ikke lenger enn 2 år, er utenfor forsikringsstedet.
- for ting som skal selges.
- på nytt bosted etter flytting, se punkt A.6.2.

A.4.3 Naturskadeforsikringen gjelder ikke utenfor Norge.

A.4.4 Yrkesløsøre og varer gjelder i bygning på forsikringsstedet.

A.5 Skadeoppgjørsregler

Forsikringsavtalelovens paragraf 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor.

A.5.1 Forsikringssummer

Innbo og løsøre erstattes inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset. For poster i vilkåret med angitt sum, erstattes skaden inntil de angitte summer.
Reglene om underforsikring gjelder ikke.

A.5.2 Oppgjørsmåter

Erstatningsgrunnlaget fastsettes til hva det vil koste å

- reparere/utbedre skaden eller
- gjenanskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting.

Selskapet har rett til å bestemme hvilket av disse alternativer, og hvilken reparatør eller leverandør, som skal benyttes eller velge å betale kontant.

Sikrede kan uansett velge kontanterstatning. Erstatningen kan da ikke overstige det beløp selskapet skulle ha betalt for reparasjon eller gjenanskaffelse.

A.5.3 Erstatningsberegning - innbo og løsøre

1 Ved gjenanskaffelse eller reparasjon

Erstatningen beregnes på grunnlag av utgiftene til

- reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen, eller
- gjenanskaffelse av tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting, beregnet etter prisene på skadedagen - gjenanskaffelsesprisen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden fratrukket gjenverdi

etter skaden, beregnet etter reglene i punkt A.5.3.2 eller A.5.3.3. Utrangert innbo og løsøre som ikke lenger er i bruk erstattes etter sin omsetningsverdi som brukt.

For matvarer i fryser er erstatningsbeløpet høyst kr 10 000.

2 Gjenstand anskaffet nytt.

Ved gjenanskaffelse gjøres det fradrag for verdipøkning ved at brukte ting blir erstattet med nye.

For andre gjenstander enn klær/skotøy, elektrisk innretning, maskin eller apparat beregnes fradraget med 5% for hvert påbegynt år fra gjenstanden er 5 år. Fradraget er høyst 80%.

For klær og skotøy gjøres det fradrag på 10% for hvert påbegynt år fra klærne er 1 år, høyst 80%.

For elektrisk innretning, maskin eller apparat gjøres det fradrag på grunnlag av de totale kostnader med 10% for hvert påbegynt år fra utstyret er 5 år, for PC og datautstyr fra 1 år, høyst 80%. Ved ulik alder på skadde deler legges den eldste delens alder til grunn.

Dersom det er boet, eller arvinger, til person nevnt under punkt A.3 som skal ha erstatningen, se punkt A.5.3.3.

Gjenstandens alder beregnes fra og med året etter det første bruksåret. Det første bruksåret tar slutt når kalenderåret løper ut, uavhengig av når på året gjenstanden ble tatt i bruk.

For gjenstander som i liten grad slites eller forringes gjelder:

Det beregnes ikke fradrag dersom tingens verdi ved skadetidspunktet var 75%, eller mer, av nyverdi. Denne verdi baseres ikke på erstatningsberegningen etter de foregående avsnitt i dette punkt, men ut fra tingens

- alder,
- slitasje,
- sannsynlig brukstid,
- nedsatt anvendelighet.

3 Gjenstand anskaffet brukt.

Gjenstand anskaffet brukt ved arv, gave eller kjøp, erstattes med gjenanskaffelsesprisen for tilsvarende eller i det alt vesentlig tilsvarende, brukt gjenstand.

Dersom det er boet, eller arvinger, til person nevnt under punkt A.3 som skal ha erstatningen, skal erstatningen alltid beregnes som gjenstand anskaffet brukt.

A.5.4 Prisstigning, merutgifter

1 Prisstigning regnes fra skadedagen til reparasjon, gjenanskaffelse har skjedd eller normalt kunne ha skjedd. I den samlede erstatning for prisstigning blir det gjort fradrag for opptjente renter.

A.1.7 Matvarer i fryser

Forsikringen gjelder for skade på matvarer ved utilsiktet temperaturstigning i fryser. Erstatningen er begrenset til kr 10 000. Erstatningsberegning ved følgeskade på fryser, se punkt A.5.3.

A.1.8 Brudd på glass og sanitærporseleen

Forsikringen gjelder for bruddskade på glassruter og sanitærporseleen i leid eller i sameiet bolig.

Unntatt er

- 1 skade ved riper, avskallinger o.l. uansett årsak.
- 2 skade som består i at innfatningen for isolerglass er utett.
- 3 skade på glass og sanitærporseleen som er spesielt montert for, eller har tilknytning til ervervsvirksomhet.
- 4 skade på veksthus.

A.2 Hva forsikringen omfatter

A.2.1 Innenfor den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset, dekkes innbo og løsøre, samt:

- inntil kr 10 000 for løse deler og løst tilbehør til privat motorkjøretøy.
- gressklipper, snø- og jordfraser e.l. som ikke kan kjøres fortere enn 10km/t med totalvekt inntil 750 kg.
- inntil kr 10 000 for hver fritidsbåt inntil 15 fot og hver påhengsmotor inntil 10 hk.
- inntil kr 10 000 for hver tilhenger til person- eller varebil.
- hangglider og paraglider.
- kano, kajakk og seilbrett.
- til sammen inntil kr 25 000 for yrkesløsøre og varer i bygning på forsikringsstedet.
- inntil kr 16 000 for hobbyveksthus.

Forsikringen omfatter ikke

- motorkjøretøy, fastmontert tilbehør, dekk og felger til motorkjøretøy.

A.2.2 Utover forsikringssummen for innbo og løsøre omfattes også:

- 1 penger og verdipapirer
Erstatningen er begrenset med til sammen kr 10 000.
Innbo og løsøreforsikring tilknyttet fritidsbolig omfatter ikke penger og verdipapirer.
- 2 rydding og bortkjøring
Utgifter til rydding og bortkjøring av verdiløse rester etter skade på forsikrede ting
- 3 merutgifter ved opphold utenfor bolig
Nødvendige merutgifter til opphold utenfor den faste bopel ifølge Folkeregisteret, når denne er ubeboelig som følge av skade. Dekningen gjelder også for student som har tegnet forsikring på studiestedet.
Ekstrautgifter utover en uke skal avtales med Selskapet på forhånd.
Erstatningen er begrenset til kr 40 000 og

beregnes etter punkt A.5.4.2.

- 4 flyttings- og lagringsutgifter
Flyttings- og lagringsutgifter ved nødvendig flytting etter skade.
- 5 prisstigning
Påløpne merutgifter på grunn av prisstigning etter skadedag.
Erstatningsberegning, se punkt A.5.4.1
- 6 rekonstruksjon av arkiver, datafiler m.m.
Utgifter til nødvendig rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger og -beregninger, arkiver, fotografier, film, videogrammer, samt data og dataprogrammer.
Erstatningen er begrenset med til sammen kr 10 000.

Forsikringen omfatter ikke utgifter til reise og opphold i forbindelse med rekonstruksjonen.

- 7 bygningsmessig tilleggsinnredning bekostet av sikrede i leid- eller sameiet bolig.
Tap som sikrede lider ved skade på bygningen dersom tilleggsinnredningen ikke lenger kan brukes fordi
  - 1 leiekontrakten opphører som følge av skade på bygningen med hjemmel i lov eller av samme grunn er lovlig oppsagt av utleier eller
  - 2 innredningen ikke blir utbedret som ledd i bygningsskadens utbedring.

Erstatningen er begrenset til kr 50 000.

A.3 Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)

A.3.1 Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset, ektefelle, samboer med felles adresse i Folkeregisteret og andre medlemmer av den sikredes faste husstand.

Medlemmer av et bokollektiv regnes ikke som en fast husstand.

Forsikringen gjelder ikke for tinglyste, registrerte rettigheter i det forsikrede innbo og løsøre. FAL par. 7-1,3 ledd er fraveket.

A.3.2 Forsikringen gjelder for annen eier av ting enn de som er nevnt ovenfor, men bare dersom de som er nevnt i første avsnitt skriftlig har påtatt seg forsikringsplikt eller skriftlig har påtatt seg å bære risikoen for tingen.

For punkt A.3.1 og A.3.2 gjelder:
Selskapet kan med bindende virkning for medforsikrede endre avtalen eller la den opphøre.

Ved skadeoppgjør kan Selskapet forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til han med bindende virkning for medforsikrede, med mindre Selskapet har fått skriftlig meddelelse om den medforsikredes interesse etter at skaden inntraff, men før oppgjør finner sted.

Forsikringen opphører ved eierskifte. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtagelsestidspunktet i 14 dager til fordel for ny eier, men ikke hvis den nye eier har tegnet forsikring.

- 2 Ved beregning av merutgifter ved opphold utenfor den faste bolig skal det tas hensyn til omkostninger som sikrede ville ha hatt uten skade og som han har etter skade. Til fradrag kommer
- en hver form for erstatning for husleietap, også fra andre forsikringselskaper, samt innsparte utgifter.

A.5.5 Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes en egenandel på kr 4 000, med mindre annen egenandel er avtalt eller særskilt bestemt i vilkårene.

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov før fradrag av egenandel.

Hvis skaden erstattes ved at Selskapet fremskaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til Selskapet.

Har sikrede flere forsikrede ting i Selskapet som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

Spesielle egenandeler

- 1 Ved naturulykke etter Lov om naturskadeforsikring, gjelder den egenandel som til enhver tid er fastsatt av Justisdepartementet. Pr. 01.04.2005 er den kr 8 000.
- 2 Ved vanninntrengning direkte fra terreng eller grunnen, er egenandelen kr 4 000 med mindre høyere egenandel fremgår av forsikringsbeviset.
- 3 Alarm
Det fratrekkes ingen egenandel ved tyveriskade hvis alarm er utløst. Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at høyere egenandel er avtalt, reduseres denne med kr 4.000. Alarmer må være montert av installatør godkjent av Forsikringselskaperenes Godkjenningsnemnd.
- 4 Sykkel
Ved tyveri av sykkel halveres avtalt egenandel når sykkelen er registrert i et sykkelregister godkjent av Finansnæringens Hovedorganisasjon. Abonnementet skal være betalt og løpende.

A.5.6 Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller Selskapet krever det. Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår punkt 2 legges til grunn.

A.5.7 Forhold til konkursbo, nye eiere o.l.

Overfor konkursbo, leasingselskap, utleiefirma o.l. er Selskapets ansvar begrenset til det laveste av følgende beløp:

- nedgangen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden, og
- vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten

hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

A.5.8 Eiendomsretten til skadde ting og til ting som kommer til rette

Sikrede er pliktig til å beholde en skadet ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen, men Selskapet har rett til å overta skadde ting.

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har den sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Vil ikke den sikrede det, tilfaller tingen Selskapet

A.6 Andre bestemmelser

A.6.1 Skademelding

Skade skal meldes til Selskapet uten ugrunnet opphold. Selskapet kan kreve at skademelding skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer).

Følgende skader skal meldes til politiet:

Brann, tyveri, skadeverk, overfall, ran og veskenapping. Ved tyveri av sykkel skal rammenummer oppgis. Selskapet kan kreve at også andre skader skal meldes til politiet.

A.6.2 Begrensninger og aktsomhetskrav

- 1 Andre personers handlinger og unnlater (identifikasjonsregler)

Dersom sikredes rett til erstatning bortfaller helt eller delvis som følge av sikredes handlinger eller unnlater, får dette samme virkning også ved tilsvarende handlinger eller unnlater gjort av sikredes ektefelle som bor sammen med sikrede, eller fra personer som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold (jf. FAL par. 4-11).

- 2 Endring av risikoen

Sikkerhetstiltak nevnt i forsikringsbeviset skal være gjennomført og holdt vedlike. Dersom det har skjedd en endring som betinger høyere premie, kan erstatningen bli forholdsmessig satt ned (jf. FAL par. 4-7).

Flytting til annet forsikringssted må meldes til Selskapet innen utløpet av forsikringens avtaleperiode. Dersom slik melding ikke er gitt kan erstatningen bli forholdsmessig satt ned.

- 3 Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskrifter

Sikkerhetsforskrifter er aktsomhetsregler som er fastsatt for å forebygge og begrense skade.

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid blir overholdt. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan utbetalingen under

forsikringen helt eller delvis falle bort (jf. FAL par 4-8).

B ANSVARFORSIKRING

Innhold:

- B.1 Hvem forsikringen gjelder for
- B.2 Hvor forsikringen gjelder
- B.3 Hva forsikringen omfatter
- B.4 Hva forsikringen ikke omfatter
- B.5 Forsikringssum
- B.6 Egenandel
- B.7 Sikredes plikter ved skade
- B.8 Behandling av erstatningskrav

B.1 Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)

Ansvarsforsikringen gjelder for

- privatperson som er nevnt i forsikringsbeviset.
- dennes ektefelle eller samboer med felles adresse i Folkeregisteret.
- andre medlemmer av den sikredes faste husstand.

B.2 Hvor forsikringen gjelder

Ansvarsforsikringen gjelder for skade, jf. punkt B.3,

- som inntreffer i Norden, og
- som sikrede er erstatningsansvarlig for etter gjeldende rett i de nordiske land.

B.3 Hva forsikringen omfatter

B.3.1 Rettslig erstatningsansvar

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade som sikrede har voldt i egenskap av privatperson.

Med skade forstås personskade eller tingskade:

- 1 Personskade anses inntruffet når en person skades, påføres sykdom eller dør
- 2 Tingskade anses inntruffet når løsøre (herunder dyr) eller fast eiendom skades eller går tapt på annen måte, eller når elektronisk lagret informasjon forvaskes eller går tapt på annen måte.

Økonomisk tap som følge av en dekningsmessig skade regnes som del av denne, også når den dekningsmessige skaden ikke overstiger egenandelen.

Skaden må være konstatert av sikrede eller av skadelidte i løpet av forsikringstiden. Skaden blir å henføre til den forsikring som gjaldt da skaden først ble konstatert. Alle skader som skyldes samme begivenhet regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

B.4 Hva forsikringen ikke omfatter

Hvis ikke annet er avtalt, omfatter forsikringen ikke ansvar

- 1 som sikrede har påtatt seg å bære og som går ut over alminnelige rettsregler, det vil si

ethvert ansvar som alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før eller etter at skaden er konstatert

- 2 for skade på ting som sikrede har til leie, lån, bruk eller oppbevaring.
- 3 for ærekrenkelser eller oppreisning, herunder etter Lov av 13. juni 1969 nr 26 om skadeserstatning, paragrafene 3-5 og 3-6, eller for bøter o.l.
- 4 overfor medlemmer av sikredes familie. Til familie regnes sikredes foreldre, barn, søsken og deres ektefeller, samt sikredes ektefelle eller samboer med felles adresse i Folkeregisteret.
- 5 overfor virksomhet som drives eller disponeres av sikrede, eller hvor sikrede eller sikredes familie har vesentlig eierinteresse.
- 6 som eier, fører eller bruker av
  - motorkjøretøy
    - * Rullestol med motor og annet tilsvarende motorisert forflytningshjelpemiddel for bevegelsehemmede, regnes ikke som motorkjøretøy når det ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t.
    - * Motorisert innretning beregnet for barn anses ikke som motorkjøretøy når den er sperret for en maksimal hastighet på inntil 6 km/t og ikke veier over 50 kg.
  - arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri

Forsikringen omfatter likevel rettslig erstatningsansvar som eier, fører, eller bruker av arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t, har totalvekt inntil 750 kg og brukes på eller i tilknytning til egen eiendom.

  - seilbåt eller motordrevet fartøy (seilbrett regnes i denne sammenheng ikke som seilbåt).
  - luftfartøy (hangglider og paraglider uten motor regnes i denne sammenheng ikke som luftfartøy).
  - registrert trav- eller galopphest.

- 7 for tingskade oppstått ved gravings-, piggings-, sprengnings-, pelings- og rivingsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse.
- 8 for foreldres objektive ansvar for barns skade- forvoldelse etter Lov av 13. juni 1969 nr 26 om skadeserstatning, paragraf 1-2 nr 2.
- 9 under utøvelse av yrkes- eller ervervs- virksomhet
- 10 som eier av fast eiendom.
- 11 for skade som er voldt ved forsettlig handling eller unnlattelse, og følger av slik skade.
- 12 for forurensning av luft, vann eller grunn, eller skade som følge herav, med mindre årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett. Som forurensning regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling.

Sikkerhetsforskrifter:

Sikrede skal sørge for at myndighetenes regler for tilsyn, oppbevaring og kontroll av tanker herunder beholdere med brannfarlig væske og andre kjemikalier følges.

Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskrifter: Hvis sikrede har forsømt å overholde sikkerhetsforskrifter eller påse at de blir overholdt, og det fører til skade eller større erstatningsansvar enn sikrede ellers ville hatt, kan utbetalingen under forsikringen helt eller delvis falle bort, jf. FAL par. 4-8.

13 ved overføring av smittsom sykdom mellom mennesker, uavhengig av på hvilken måte smitten finner sted.

14 for tingskade ved sopp og råte eller på grunn av langsom inntrenging av fuktighet.

B.5 Forsikringssum

Selskapets samlede erstatningsplikt er begrenset til kr 3 000 000 ved hvert skadetilfelle. Saksomkostninger dekkes i tillegg.

B.6 Egenandel

Sikredes egenandel er kr 4 000 ved hvert skadetilfelle.

B.7 Sikredes plikter ved skade

Skade som kan ventes å føre til erstatningskrav, skal meldes til Selskapet uten ugrunnet opphold. Skademeldingen skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer).

Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller mot Selskapet, plikter sikrede:

- omgående å gi Selskapet alle opplysninger av betydning for sakens behandling
- på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger som Selskapet finner nødvendig, samt å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Hvis sikrede uten Selskapets samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for Selskapet.

B.8 Behandling av erstatningskrav

- 1 Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger egenandelen, tilligger det Selskapet å:
  - utrede om erstatningsansvar foreligger
  - forhandle med kravstilleren
  - om nødvendig prosedere saken for domstolene.

- 2 Selskapet betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. Eventuelle omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av Selskapet betales av Selskapet i den utstrekning summen av omkostningene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er Selskapet villig til å forlike saken eller

stille forsikringssummen til disposisjon, erstattes ikke omkostninger som senere påløper utover det som er fastsatt under punkt C.

- 3 Selskapet betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen. Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

C RETTSHJELPFORSIKRING

Når det er spesifisert i forsikringsbeviset at forsikringen er en brannforsikring, gjelder ikke vilkårets punkt C - Rettshjelpforsikring.

Innhold:

- C.1 Hvem forsikringen gjelder for
- C.2 Hvor forsikringen gjelder
- C.3 Utgifter som dekkes
- C.4 Utgifter som ikke dekkes
- C.5 Forsikringssum
- C.6 Egenandel
- C.7 Skadeoppgjør

C.1 Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)

- Rettshjelpforsikringen gjelder for
- privatperson som er nevnt i forsikringsbeviset.
  - dennes ektefelle, samboer med felles adresse i Folkeregisteret.
  - andre medlemmer av sikredes faste husstand.

C.2 Hvor forsikringen gjelder

Rettshjelpforsikringen gjelder i Norden.

C.3 Utgifter som dekkes

- 1 Nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av privatperson når forsikringen omfatter innbo og løsøre i bolig.

Rettshjelpsutgifter for juridiske personer som selskaper, dødsbo, herunder privat skifte, borettslag, andelslag, stiftelse o.l., dekkes ikke - herunder tvist hvor nevnte juridiske personer representerer sikrede.

- 2 Utgifter til rettsbehandling

Utgifter til rettsmegling, inkludert forberedelser til slik megling, dekkes med inntil kr 7 500.

Utgifter til voldgiftsdommere dekkes ikke. Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes bare når utgiftene på forhånd er godkjent av Selskapet. Utgifter til vitner dekkes bare ved hovedforhandling og bevisopptak

Idømte saksomkostninger dekkes ikke. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

3 Saksomkostninger ved forlik

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjenning fra Selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten slik godkjenning fra Selskapet går tilkjente saksomkostninger i dommen til fratrukk i erstatningen.

4 Hvilke domstoler tvisten må høre inn under

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler (jf domstolsloven par. 1), eller jordskifteretten, og må ha oppstått mens forsikringen var i kraft.

5 Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft

Rettshjelpsutgiftene dekkes ikke dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlag, og forsto eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå.

C.4 Utgifter som ikke dekkes

Selskapet dekker ikke

- 1 utgifter ved tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv, herunder tvist som har sitt utspring i yrkesskade eller yrkessykdom.
- 2 utgifter ved tvist som gjelder annen fast eiendom enn den forsikrede eiendom, herunder tvist om fysiske feil og mangler og avtaletvister vedrørende eiendom utenfor Norden, som timeshareleiligheter, feriekubber og lignende.
- 3 utgifter ved tvist som har sammenheng med eller sitt utspring i separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
- 4 utgifter ved tvist som alene hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist i husleieforhold som knytter seg til den forsikrede faste eiendom.
- 5 utgifter ved tvist som gjelder veksel sak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
- 6 utgifter ved tvist som gjelder
  - motorkjøretøy, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri. Likevel dekkes tvist som gjelder eier, fører eller bruker av arbeidsmaskineri som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t med totalvekt inntil 750 kg brukt på eller i tilknytning til egen eiendom.
  - båt, luftfartøy. (Kano, kajakk og seilbrett anses i denne sammenheng ikke som båt. Hangglider og paraglider uten motor anses i denne sammenheng ikke som luftfartøy).
  - registrert trav- eller galopphest, eller når sikrede er part i egenskap av eier, fører eller bruker av slik.

7 utgifter ved tvist som gjelder, eller som har sitt utspring i, straffesak, ærekrenkelsessak eller sak om erstatningsplikt etter skadeerstatningsloven par. 3-3 (visse personlige krenkelser m.m.), straffeloven par. 229 (legemsbeskadigelse), skadeerstatningsloven par. 3-5 (oppreisning) og par. 3-6 (ærekrenkelse og krenking av privatlivets fred)

8 utgifter ved tvist som gjelder ekspropriasjonssak eller skjønssak hvor sikrede søker å erverve rettighet over annen eiendom.

9 utgifter ved tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning.

10 utgifter ved tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.

11 utgifter ved tvist i saker om personskader etter bilansvarsloven, før det fra motorvognens trafikksikringselskap foreligger skriftlig avslag om å dekke sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand før saksanlegg.

12 utgifter pådratt før tvist er oppstått.

C.5 Forsikringssum

Den samlede erstatning for hver tvist er begrenset til kr 80 000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpforsikring under flere forsikringer i ett eller flere selskap. Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av Selskapet på forhånd.

C.6 Egenandel

Sikredes egenandel under rettshjelpforsikringen er kr 4 000 med tillegg av 20% av det resterende erstatningsbeløp. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

C.7 Skadeoppgjør

- 1 Vil sikrede søke erstatning under rettshjelpforsikringen, må Selskapet underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandlingen, regnes fristen for melding til Selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet eller saken bringes inn for de alminnelige domstoler.
- 2 Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

- 9 -

- 3 Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.

Er det flere parter på samme side med likeartet interesser, kan Selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

- 4 Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen. Sikrede skal informere Selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

Ved krav om oppgjør har Selskapet den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Medgått tid skal spesifiseres.

Før endelig oppgjør foretas, skal Selskapet ha dokumentasjon for at egenandel er betalt.

Salær avregnes maksimalt 2 ganger i året overfor advokaten.

Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

Selskapet kan forøvrig kreve at sikrede begjærer salæret fastsatt av retten i henhold til tvistemålslovens par. 52.

D YRKESKADEFORSIKRING

- Densom sikrede i egenskap av privatperson er å
- betrakte som arbeidsgiver i henhold til Lov om yrkesskadeborsikring av 16. juni 1989 nr. 65
- par. 2 a, hefter Selskapet i overensstemmelse med vilkårene i loven overfor skadelidte som etter lovens paragraf er å betrakte som arbeidstaker.

For yrkesskadeborsikring er det ingen sumbegrensning eller egenandel.

